NORAKSTS
Lieta Nr.A42608807
AA43 – 0857 – 11/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 28.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Slica,
tiesneses Dz.Amerika un S.Liniņa,

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iekšlietu ministrijas pārstāvei *L.G.* un Valsts robežsardzes pārstāvim *O.P.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.B.* pieteikumu par Iekšlietu ministrijas 2007.gada 13.augusta lēmuma Nr.122 atcelšanu un pienākumu uzlikšanu izdot labvēlīgu administratīvo aktu, sakarā ar *V.B.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts robežsardzes 2007.gada 5.aprīļa pavēli Nr.101p „Par disciplinārsoda piemērošanu *V.B.*" (turpmāk – Pavēle) *V.B.* piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta.

Ar Iekšlietu ministrijas (turpmāk – arī atbildētājs) 2007.gada 13.augusta lēmumu Nr.122 (turpmāk – Lēmums) Pavēle atstāta negrozīta.

Lēmumā norādīts, ka valsts pārvaldības kārtībai radīts būtisks kaitējums, radusies sabiedrības neuzticība, ka Valsts robežsardze savas kompetences ietvaros valsts robežas režīma nodrošināšanā rīkojusies tiesiski un esošo resursu ietvaros. Šī neuzticēšanās pastāv joprojām, ilgu laiku pēc *V.B.* izdarītajiem dienesta disciplīnas pārkāpumiem, un tās atjaunošanai būs nepieciešams ilgs laiks un darbs. *V.B.* atstāšana dienestā, piemērojot disciplinārsodu, kas ir vieglāks nekā atvaļināšana no dienesta, šādā situācijā nav pieļaujama, jo šādā veidā nebūtu iespējams konstatēt, ka valsts pārvalde kopumā ir atzinusi dotā pārkāpuma nozīmīgumu.

[2] *V.B.* (turpmāk arī – pieteicējs) Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu par Lēmuma atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Iekšlietu ministrija pieteicēja iesniegumu saņēma 2007.gada 2.maijā, bet atbildi uz to sagatavoja tikai pēc vairāk kā trīs mēnešiem, t.i., 2007.gada 13.augustā, tādējādi neievērojot Administratīvā procesa likumā (turpmāk – APL) 64.panta pirmajā daļā noteikto lietas izskatīšanas termiņu.

Termiņa pārsniegšana ir būtisks procesuāls pārkāpums, kas atbilstoši APL 92.panta trešajai daļai rada pamatu prasījumam par morāla kaitējuma atlīdzināšanu.

[2.2] Pieteicējs neuzskata, ka būtu pārkāpis Latvijas Republikas valsts robežas likuma (turpmāk – Robežas likums) 6.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu, jo minētās tiesību normas definē valsts robežas režīma jēdzienu, tās nesatur ne imperatīvus, ne dispozitīvus noteikumus, kurus iespējams pārkāpt un kuri būtu attiecināmi uz pieteicēju.

[2.3] Atbildētājs ir veicis nepareizu lietas faktisko apstākļu un tiesību normas tiesiskā sastāva subsumciju un nonācis pie kļūdaina secinājuma, ka pieteicējs pārkāpis Robežas likuma 11.panta pirmo daļu. Minētā tiesību norma attiecināma uz personām, kuras pakļautas robežas kontrolei un tām ķermeniskajām lietām, kas minētas tiesību normā, piemēram, automašīnām. Tādējādi minēto tiesību normu nevar attiecināt uz personām, kuras veic robežas kontroli, jo tā nenoteic robežas kontrolētāju pienākumus.

[2.4] Pieteicējs neuzskata, ka būtu pārkāpis Robežas likuma 16.panta pirmās daļas 2.punktu un 16.panta otro daļu, jo šīs tiesību normas attiecināmas uz personām, kuras šķērso robežu, nevis uz personām, kuras veic kontroli robežkontroles punktos.

Tāpat Lēmumā norādīta vēl virkne citu tiesību normu, piemēram, Ministru Kabineta 2001.gada 10.jūlija noteikumu Nr.310 „Kārtība, kādā personas šķērso Latvijas Republikas valsts robežu" (turpmāk – Noteikumi Nr.310) 9.punkts, 15.punkts un 17.2.apakšpunkts, 21.punkts, kuru subjekts nav pieteicējs, jo dienesta pienākumu izpildes laikā pieteicējs nav persona, kas šķērso valsts robežu.

[2.5] Lēmumā norādīts, ka pieteicējs pārkāpis Robežas likuma 20.pantu, kā arī Ministru Kabineta 2002.gada 9.jūlija noteikumu Nr.296 „Noteikumi par robežkontroles punktu režīmu" (turpmāk – Noteikumi Nr.296) 12.1.apakšpunktu, kas noteic, ka robežkontroles zonā režīma ievērošanu nodrošina robežsargi. Šim apgalvojumam pieteicējs nepiekrīt un uzskata, ka atbildētājs tikai izteicis pieņēmumu, ka pieteicējs nav nodrošinājis robežkontroles punkta režīmu.

[2.6] Pieteicēja pienākumi atbilstoši 2005.gada 5.jūlija amata apraksta 5.1.1.punktam bija „zināt visu robežkontroles punkta robežsargu norīkojumu pienākumus, organizēt un vadīt viņu dienestu." Atbildētājs Lēmumā kļūdaini atspoguļojis pieteicēja viedokli par šī pienākuma izpildi, norādot, ka pieteicējs uzskata, ka viņa pienākumos neietilpa pastāvīgi kontrolēt katru maiņas amatpersonu un viņu vietā pildīt to pienākumus. Pieteicējs paskaidrojumos norādīja, ka nav fiziski iespējams katras personas vietā izpildīt tās dienesta pienākumus, taču neapgalvoja, ka neuzskatītu par savu pienākumu kontrolēt viņam padoto personu darbu. Robežkontroles procedūrām savas maiņas laikā pieteicējs sekoja, tāpat sekoja un kontrolēja to, lai personāls ievērotu robežkontroles procedūras.

Atbildētājs Lēmumā nav norādījis, kādas konkrētas robežkontroles procedūras pieteicēja maiņas laikā nav izpildītas.

[2.7] Attiecībā par norīkojumu „sargs pie barjeras" pieteicējs norāda, ka, pirmkārt, pienākumus, kas saistīti ar barjeras pacelšanu un transporta līdzekļu ielaišanu teritorijā aiz barjeras, pildīja sargs. Veicot kontroli, pārkāpumus viņa darbībā nekonstatēja. Otrkārt, no viņam uzrādītā atbildētāja video ieraksta nav bijis iespējams saprast, vai pirms barjeras notika vai nenotika transporta līdzekļu apstāšanās, jo videoieraksts ir bijis pārtraukts. Pārtraukts videoieraksts, no kura objektīvi nav saprotama robežkontroles punktā (turpmāk – RKP) veiktā robežas kontroles procedūra, nevar kalpot par pamatu pieņēmumam, ka procedūra nav ievērota.

Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 4.panta otrā daļa noteic, ka pierādīt amatpersonas vainu ir iestādes pienākums. Atbildētājs nav uzrādījis pierādījumus, kas apliecinātu pārkāpumus norīkojumā „sargs pie barjeras".

[2.8] Robežsargiem dienesta pienākumu veikšanas laikā pamatpienākums ir atrasties dienesta pienākumu izpildes vietā, tas ir, RKP. Dienesta pienākumu izpildes laikā pieteicējs nav varējis veikt pastaigas vairāku kilometru garumā, lai pārbaudītu to, vai kāds no pirms RKP stāvošajiem transporta līdzekļiem nemēģina apbraukt rindu. Bez tam transporta līdzekļu iebraukšana RKP notika rindas kārtībā. Rupji rindas kārtības pārkāpumi netika konstatēti. Konstatējot pārkāpumus, pieteicējs par tiem ir sastādījis protokolus un veicis normatīvajos aktos noteiktās darbības.

[2.9] Attiecībā par mobilā telefona lietošanu pieteicējs norāda, ka Pavēlē un Lēmumā norādītajos datumos (2006.gada 2.septembrī plkst.21.47.50, 4.septembrī plkst.18.45.37 un plkst. 20.12.46, kā arī 6.septembrī plkst. 15.57.29 un plkst.21.21.23) pieteicējs neatradās uz valsts robežas un nepildīja dienesta pienākumus. No dienesta brīvajā laikā pieteicējs varēja lietot savu personīgo mobilo tālruni un tas nav diskreditējis Valsts robežsardzi un nav uzskatāms par disciplīnas pārkāpumu. Pieteicējs dienestā atradās tikai 2006.gada 6.septembrī no plkst.19:30 līdz 23:30. Tā kā maiņu pieteicējs attiecīgajā datumā saskaņoti beidza ātrāk, pieteicējs zvanu veica jau mājupceļā, tas ir, no dienesta brīvajā laikā.

[2.10] Pieteicējs atzīst, ka, dodoties braucienā uz Lietuvu, nav ievērojis paziņošanas procedūru, taču paskaidroja, kādos apstākļos izbrauca un kāpēc savlaicīgi par to nepaziņoja. Divas dienas pirms brauciena pieteicējs vēl par braucienu nezināja, bez tam Lietuvā pieteicējs atradās tikai dažas stundas un jebkurā laikā varēju ierasties pildīt dienesta pienākumus. Līdz ar to pārkāpums nav rupjš, nav radījis neatgriezeniskas sekas vai citādi nodarījis kaitējumu Valsts robežsardzei.

[2.11] Atbildētājs nav izvērtējis atbildību mīkstinošos apstākļus, kā to paredz Disciplināratbildības likuma 9.pants. Atvaļināšana no dienesta ir nesamērīgs un nodarījumam neatbilstošs disciplinārsods. Lietderības apsvērumu reglamentējošo normu uzskaitījums Lēmumā neatspoguļo lietderības apsvērumu veikšanu pēc būtības.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 16.panta otrajai daļai disciplinārlieta ierosināma ne vēlāk kā mēneša laikā pēc tam, kad saņemta informācija par faktiem, kas liecina par iespējamo disciplinārpārkāpuma izdarīšanu, vai iestāde pati to konstatējusi. Savukārt minētā likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka disciplinārlietu izmeklē un lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu vai disciplinārlietas izbeigšanu pieņem mēneša laikā pēc tās ierosināšanas.

Disciplinārpārkāpums izdarīts laika posmā no 2006.gada 1.aprīļa līdz 2006.gada 6.novembrim, informācija no Valsts policijas Organizēto noziegumu apkarošanas pārvaldes par iespējamo disciplinārpārkāpumu saņemta 2006.gada 15.decembrī. Ar Valsts robežsardzes lēmumu disciplinārlieta ierosināta 2007.gada 10.janvārī, ar 2007.gada 8.februāra lēmumu Nr.37 pagarināts disciplinārlietas izmeklēšanas termiņš līdz 2007.gada 10.aprīlim. Ar Pavēli pieteicējam piemērots disciplinārsods. Līdz ar to atzīstams, ka procesuālais termiņš disciplinārsoda piemērošanai ir ievērots.

[3.2] APL 64.panta otrā daļa noteic, ja objektīvu iemeslu dēļ APL 64.panta pirmajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, iestāde to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma iesniegšanas dienas, par to paziņojot iesniedzējam.

Pieteicēja 2007.gada 24.aprīļa iesniegumu par apstrīdēto Pavēli atbildētājs saņēma 2007.gada 2.maijā. Ar atbildētāja 2007.gada 28.maija lēmumu Nr.163/541/397-B ,,Par iesnieguma izskatīšanas termiņa pagarināšanu" iesnieguma izskatīšanas termiņš pagarināts līdz 2007.gada 26.jūnijam. Ar atbildētāja 2007.gada 26.jūnija lēmumu Nr.1-63/633/397-B ,,Par iesnieguma izskatīšanas termiņa atkārtotu pagarināšanu" iesnieguma izskatīšanas termiņš tika atkārtoti pagarināts līdz 2007.gada 31.jūlijam un ar atbildētāja 2007.gada 31.jūlija lēmumu Nr.1-63/743/397-B ,,Par iesnieguma izskatīšanas termiņa atkārtotu pagarināšanu" iesnieguma izskatīšanas termiņš tika pagarināts līdz 2007.gada 13.augustam. Atbildētāja Lēmums pieņemts 2007.gada 13.augustā, tādējādi nepārsniedzot APL noteikto maksimālo termiņu – četrus mēnešus.

Līdz ar to pieteicēja arguments, ka Lēmuma pieņemšanas gaitā nav ievēroti procesuālie termiņi, ir noraidāms kā nepamatots.

[3.3] Pieteicējs saukts pie disciplināratbildības un no dienesta Valsts robežsardzē ir atvaļināts par Robežas likuma 6.panta pirmās daļas 1.punkta, Robežsardzes likuma 13.panta 4.punkta, Noteikumu Nr.310 9.punkta, Noteikumu Nr.296 4., 12.1., 20.punkta, amata apraksta, Valsts robežsardzes Dienesta nolikuma I daļas 126.2., 126.3., 126.4., 126.7. un 127.16.apakšpunka, 133.punkta un tā 2., 3. un 6.apakšpunkta, 134.punkta 3. un 9.apakšpunkta, 146., 417. un 420.punktu, kā arī RKP robežkontroles tehnoloģijas 17.1, 17.2., 17.4.apakšpunkta, 44.punkta prasību neievērošanu, Valsts robežsardzes 2003.gada 11.septembra pavēles Nr.431 ,,Par kārtības noteikšanu Valsts robežsardzes personāla izbraukšanai uz ārvalstīm", norīkojuma funkcionālo pienākumu nepildīšanu. Pieteicējs, pavirši organizējot

maiņas robežsargu dienestu, nav nodrošinājis dienesta uzdevumu izpildi, nav veicis nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu RKP režīma ievērošanu un nepieļautu dienesta disciplīnas pārkāpumus, nav pienācīgi kontrolējis robežsargu darbību norīkojumā, kā arī pats izdarījis dienesta disciplīnas pārkāpumus, lietodams personisko mobilo tālruni maiņas laikā un izbraukdams no valsts, iepriekš par to atbilstoši noteiktajai kārtībai neinformējot augstākas amatpersonas.

[3.4] Disciplināratbildības likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka par disciplinārpārkāpumu atzīstama amatpersonas ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīta darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar tās dienesta pienākumu pildīšanu un izpaužas kā rīkojumos, likumos un citos normatīvajos aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana.

Tiesa uzskata, ka atbildētājs pareizi konstatējis lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pamatoti saucis pieteicēju pie disciplināratbildības. Minēto secinājumu tiesa izdarījusi, pamatojoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[3.5] Izvērtējot, vai pieteicējs ir pārkāpis iepriekš minētos normatīvos aktus, tiesa konstatē, ka Ministru Kabineta 2003.gada 28.oktobra noteikumu Nr.594 „Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu darbinieku ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārais reglaments" 2.punkts noteica, ka darbinieka pienākums ir pildīt zvērestu, precīzi izpildīt priekšnieka likumīgās pavēles un rīkojumus, apzinīgi pildīt dienesta pienākumus un nepieļaut pārkāpumus un nolaidību. Savukārt 7.punkts noteica, ja darbinieka darbība vai bezdarbība kaitē Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu prestižam, tā uzskatāma par dienesta disciplīnas pārkāpumu.

[3.5.1] Noteikumu Nr.296 20.punkts noteic, ka personu ienākšanu un transportlīdzekļu iebraukšanu autoceļu robežkontroles punktā regulē un kontrolē robežsargi, bet iziešanu vai izbraukšanu no tā – robežsargi vai muitas amatpersonas. Saskaņā ar šo noteikumu 15.7.apakšpunktā noteikto, lai sniegtu atbalstu režīma ievērošanas nodrošināšanā, valsts robežu šķērsojošām personām, pārvietojoties robežkontroles punktā ir pienākums ievērot ceļazīmes un informatīvās norādes, kā arī kontroles vai uzraudzības amatpersonu norādījumus. Minēto noteikumu 21.punkts paredz, ka valsts robežu šķērsojošo personu un transportlīdzekļu pārvietošanos autoceļu robežkontroles punktu teritorijā regulē un kontrolē visu kontroles dienestu amatpersonas savās darba vietās.

Noteikumu Nr.310 9.punkts noteic, ka personas šķērso valsts robežu rindas kārtībā (izņemot šo noteikumu III nodaļā minētos gadījumus) caur robežkontroles punkta un robežpārejas punkta robežkontroles zonu un tiek pakļautas robežkontroles pārbaudēm šajā zonā.

[3.5.2] No minētajām tiesību normām izriet, ka robežsargi ir atbildīgi par to, lai personas šķērsotu robežu rindas kārtībā un ievērojot ceļazīmes (t.sk. „STOP" zīmi), kā arī atbildīgi par minēto personu, tai skaitā transportlīdzekļu, kontroli.

Kā norādīts Pavēlē, Valsts robežsardze disciplinārlietas ietvaros, analizējot */robežkontroles punkts/* videoierakstus, maiņas robežapsardzības

uzdevumu Valsts ieņēmumu dienesta Galvenās muitas pārvaldes sniegto informāciju par transportlīdzekļu kravu saturu, ir konstatējusi (*lietas 18.lapa*), ka, piemēram, 2006.gada 26.aprīlī plkst.22.33, kad maiņas vecākā pienākumus pildīja pieteicējs, */robežkontroles punkts/* teritorijā bez apstāšanās viena aiz otras, apbraucot transportlīdzekļu kopējo rindu, iebrauca 5 kravas transportlīdzekļu kolonna, no kurām neviena netika ierakstīta numuru lapās. Savukārt 2006.gada 27.aprīlī plkst.1.35 un 2006.gada 1.maijā plkst.6.02 pieteicēja maiņas laikā */robežkontroles punkts/* teritorijā bez apstāšanās viena aiz otras, apbraucot transportlīdzekļu kopējo rindu, iebrauca 2 automašīnas. Tāpat pieteicēja maiņas laikā 2006.gada 8.maijā no plkst.23.05 līdz 23.08 */robežkontroles punkts/* teritorijā bez apstāšanās viena aiz otras, apbraucot transportlīdzekļu kopējo rindu, iebrauca 6 kravas transportlīdzekļi, bet 2006.gada 12.jūlijā plkst.0.52 – trīs kravas transportlīdzekļi, pie tam pa vieglajiem transportlīdzekļiem paredzēto joslu (*lietas 20.-21.lapa*). 2006.gada 3.augustā pieteicēja maiņas laikā, kad norīkojumā „sargs pie barjeras" bija *A.B.*, divi kravas transportlīdzekļi, apbraucot kopējo kravas transportlīdzekļu rindu, neapstājoties pirms „STOP" zīmes, iebrauca */robežkontroles punkts/* teritorijā, turklāt barjera tika atvērta jau pirms šo transportlīdzekļu tuvošanās norīkojuma „sargs pie barjeras" norīkojuma vietai.

Arī tiesas sēdē pārbaudītie video materiāli apstiprina faktu, ka RKP teritorijā kravas mašīnas periodiski iebrauc, neievērojot rindas kārtību un „STOP" zīmi.

Kā konstatēts Pavēlē, 2007.gada 12.janvārī robežsargs *A.B.* devis paskaidrojumus, ka strīdus laika posmā, kad viņa maiņas vecākais bijis pieteicējs, bieži esot bijuši gadījumi, kad transportlīdzekļi iebraukuši */robežkontroles punkts/* teritorijā bez apstāšanās pie „STOP" zīmes. Tas noticis gadījumos, kad automašīnas braukušas viena aiz otras un sargam pie barjeras nav bijis iespējas aizvērt barjeru. *A.B.* pats personiski pēc muitas darbinieku telefoniska lūguma vairākas reizes ielaidis RKP teritorijā automašīnas bez apstāšanās pie „STOP" zīmes. Neesot bijuši gadījumi, kad automašīnas ielaistas RKP teritorijā, nelikumīgi apbraucot kopējo rindu, izņemot gadījumus, kad automašīnu vadītāji savstarpēji vienojušies par atļauju kādai konkrētai automašīnai iebraukt RKP teritorijā bez rindas. Viņa kā sarga pie barjeras pienākumos neietilpa regulēt automašīnu rindu pirms RKP.

Pavēlē arī konstatēts, ka 2007.gada 30.janvārī robežsargs *J.M.* devis paskaidrojumus, saskaņā ar kuriem strīdus laika posmā pārsvarā pildījis norīkojumu „RKP dežurants – speclīdzekļu operators" un viņa pamatpienākumos esot ietilpusi arī videonovērošana. Gadījumos, kad dežūras laikā, novērojot monitoru, redzējis, ka kravas automašīnas mēģina apbraukt rindu pa vieglo automašīnu joslu, zvanījis sargam pie barjeras, lai noskaidrotu situāciju. Viņam parasti atbildēts, ka situācija tiks atrisināta, taču kā situācijas risinātas, viņu nav informējuši. Strādājot norīkojumos kā sargam pie barjeras, esot bijuši gadījumi, kad saņēmis mutiskus rīkojumus no maiņu vecākajiem ielaist RKP teritorijā konkrētas mašīnas ar konkrētiem numuriem, kuras tūlīt piebraukšot pie RKP. Bijuši arī gadījumi, kad automašīnas, kuras viņam jāielaiž RKP teritorijā pēc maiņas vecākā mutiska norādījuma, piebraukušas

pie RKP policijas automašīnu pavadībā. *J.M.* esot dzirdējis, ka numuri automašīnām, kuras bija jāielaiž RKP ārpus rindas, tikuši saņemti pa faksu RKP dežūrdaļā, taču pats būdams RKP dežurants nekad šādus faksus neesot saņēmis.

Ievērojot to, ka no 2006.gada 1.aprīļa līdz 2006.gada 14.augustam maiņās, kad pieteicējs atradies norīkojumā „maiņas vecākais", Valsts robežsardzes Ludzas pārvaldes */robežkontroles punkts/* teritorijā caur posteni Nr.1 atsevišķi un kolonnās tika ielaisti kravas transportlīdzekļi ārpus rindas un kravas transportlīdzekļi iebraukuši teritorijā bez apstāšanās pie „STOP" zīmes, kas izvietota pie barjeras, secināms, ka atbildētājs pareizi konstatējis, ka pieteicējs, pieļaujot šādu situāciju, nav ievērojis Noteikumu Nr.310 9.punktā noteikto un Noteikumu Nr.296 20. un 21.punktā noteikto.

[3.6] Pieteicēja paskaidrotais, ka kopš 2006.gada 1.aprīļa viņa maiņas laikā vairākkārt ir sastādīti administratīvo pārkāpumu protokoli par to, ka transportlīdzekļu vadītāji RKP teritorijā neievēro „STOP" zīmes prasības, disciplinārlietas izmeklēšanas ietvaros neapstiprinājās, jo kā konstatēts Pavēlē, laikā no 2006.gada 1.aprīļa līdz 2006.gada 4.jūnijam pieteicējs nav pieņēmis nevienu lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, kas būtu saistāma ar faktu, ka pie norīkojuma „sargs pie KCP1" konstatēts administratīvais pārkāpums saistībā ar ceļazīmju neievērošanu RKP teritorijā. Analizējot ar video novērošanas sistēmas palīdzību fiksētos gadījumus, konstatēts, ka kravas transportlīdzekļu vadītāji pieteicēja prettiesiskas bezdarbības rezultātā sistemātiski ignorējuši 332.zīmi „STOP", tādējādi izdarot robežkontroles režīma noteikumu un */robežkontroles punkts/* robežkontroles tehnoloģijas 19.punkta pārkāpumus. Kravas automobiļu vadītāji par Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmās daļas 25.panta trešās daļas, Noteikumu Nr.310 17.2 apakšpunkta, Noteikumu Nr.296 15.7 apakšpunkta pārkāpumiem būtu saucami pie administratīvās atbildības.

Pieteicēja prettiesiskas bezdarbības rezultātā normatīvo aktu prasības tika ignorētas un neviens kravas transportlīdzekļa vadītājs kopš 2006.gada 5.aprīļa analizētajās epizodēs netika saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Ceļu Satiksmes likuma 43.pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{28}panta pirmo daļu un 194.^{1}panta pirmo daļu, ņemot vērā Valsts robežsardzei Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā 226.^{1}pantā noteikto kompetenci administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanā.

[3.7] */robežkontroles punkts/* robežkontroles tehnoloģijas 17.punkta 1. un 2.apakšpunktā maiņas vecākā atbildības jomā noteikts, ka kontroles zonā zem nojumes vienlaicīgi uz robežkontroli drīkst atrasties ne vairāk kā viens kravas transporta līdzeklis un divi vieglie transportlīdzekļi vai autobuss katrā joslā, kā arī regulēšanas zonā pirms „STOP" līnijas pirms kontroles zonas drīkst atrasties ne vairāk kā divi transportlīdzekļi katrā joslā.

Tehnoloģijas 17.4.apakšpunkts noteic, ka robežsargu maiņas vecākais organizē RKP darbu tā, lai nepieciešamības gadījumā (ja izbraukšanu uz Krievijas Federāciju gaida kravas transportlīdzekļu rinda) transportlīdzekļi, kuriem ir atļauts šķērsot valsts robežu ārpus kārtas, */robežkontroles punkts/*

teritorijā tiek ielaisti pa pretējo plūsmu un pa plūsmu atdalošajiem vārtiem Nr.1 tiek novirzīti uz kontroles zonu.

Gan no pieteicēja paskaidrojumiem disciplinārlietas ietvaros un tiesas sēdē, gan no liecinieka *A.B.* paskaidrojuma tiesas sēdē, izriet, ka gan pieteicējs, gan viņam padotais *A.B.* patvaļīgi pieņēmuši lēmumu par brīvi izvēlēta skaita transportlīdzekļu ielaišanu RKP teritorijā.

[3.8] Pieteicēja amata apraksta 5.1.14.punktā noteikts pieteicēja pienākums organizēt un kontrolēt RKP priekšnieka lēmumu izpildi.

Kā norādīts */robežkontroles punkts/* priekšnieka majora *I.J.* Valsts robežsardzes Inspekcijas dienesta priekšniekam adresētajā 2007.gada 17.janvāra ziņojumā „Par rīkojumiem */robežkontroles punkts/* norīkojumiem", *I.J.* personīgi sev padotajiem robežsargiem devis rīkojumu rakstīt novērojumu lapas, numuru lapas un gājēju talonus, pamatojoties uz Ministru Kabineta 2003.gada 28.oktobra noteikumu Nr.594 „Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu darbinieku ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplinārais reglaments" 3.punktu, ar Iekšlietu ministrijas 1993.gada 3.marta pavēli Nr.60 apstiprinātā Iekšlietu iestāžu iekšējā dienesta reglamenta 9.punktu, Valsts Robežsardzes Iekārtas nolikuma 29.31.punktu, Valsts Robežsardzes Dienesta nolikuma I daļas 78. punktu. Visi robežsargi par šo rīkojumu zināja, tas visiem tika regulāri atgādināts izvadēs un instruktāžās pirms stāšanās valsts robežas apsardzībā. Minēto *I.J.* apstiprināja tiesas sēdē, dodot liecību, ka robežsargiem saskaņā ar spēkā esošo kārtību bija pilnīgi jāaizpilda novērojumu lapas un numuru lapas. Saskaņā ar pieteicēja paskaidroto gan disciplinārlietas ietvaros, gan tiesas sēdē, viņam fiziski nav bijis iespējams izkontrolēt, vai padotie robežsargi pilnībā aizpildījuši minētās veidlapas, viņam nav arī bijis pienākums stāvēt blakus un raudzīties, lai visi ieraksti tiktu izdarīti.

Kā konstatēts Pavēlē, pieteicēja maiņā tā padotie robežsargi nav veikuši visus ierakstus numuru lapās, piemēram, 2006.gada 26.aprīlī, 27.aprīlī, 16.maijā, 10.jūnijā, 6.jūlijā un 10.jūlijā.

Pilnībā neaizpildot numuru lapas, pieteicējam padotie robežsargi sistemātiski nav ievērojuši */robežkontroles punkts/* priekšnieka *I.J.* rīkojumu un norīkojuma „sargs pie barjeras" pienākumus.

[3.9] Pieteicēja amata pienākumi ir noteikti amata aprakstā, un ar tiem pieteicējs iepazinies 2005.gada 5.jūlijā.

Amata apraksta 5.1.punktā noteikti pieteicēja pamatpienākumi, tai skaitā, noteikts, ka pieteicējam ir pienākums zināt situāciju uz valsts robežas, personu, transportlīdzekļu un kravas robežkontroles tehnoloģiju, savlaicīgi reaģēt uz situācijas izmaiņām, ziņot pakļautības kārtībā.

Valsts robežsardzes Dienesta nolikuma I daļas 133.punkts noteic, ka maiņas vecākais ir atbildīgs par robežkontroles organizāciju un veikšanu RKP, doto uzdevumu savlaicīgu un precīzu izpildi, disciplīnas ievērošanu maiņā, padoto pareizu darbību. Maiņas vecākajam ir pakļauts RKP maiņas personāls. Valsts robežsardzes Dienesta nolikuma I daļas 133.punkts arī noteic, ka maiņas vecākais atbild par visu dienesta un normatīvajos dokumentos noteikto robežkontroles procedūru izpildi no maiņas personāla puses. Atbilstoši Valsts robežsardzes Dienesta nolikuma I daļas 133.2.apakšpunktam maiņas vecākā

pienākums ir organizēt un vadīt padotos, lai izpildītu saņemtos uzdevumus atbilstoši 133.3.apakšpunktam – sekot situācijas izmaiņām, pieņemt atbilstošus lēmumus, vajadzības gadījumā dot saviem padotajiem papildus uzdevumus, atbilstoši 133.6.apakšpunktam – organizēt režīma pasākumu izpildi RKP (RPP), vadīt maiņas robežsargu darbību, lai izslēgtu iespējas nelikumīgi šķērsot valsts robežu.

No minētā izriet, ka pieteicējam, atrodoties norīkojumā „maiņas vecākais", bija pienākums organizēt padoto darbu tā, lai tiktu fiksēti RKP teritorijā iebraucošo transportlīdzekļu valsts reģistrācijas numuri, netiktu pārkāpts robežkontroles režīms un netiktu pieļauti padoto disciplīnas pārkāpumi.

Tiesas ieskatā atbildētājs ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējis lietas faktiskos apstākļus un lietā esošos pierādījumus un pamatoti atzinis, ka pieteicējs nav normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veicis savus amata pienākumus un ka viņa bezdarbība ir uzskatāma par smagu disciplīnas pārkāpumu. Tādējādi atbildētājs pamatoti atzinis, ka pieteicējs ir izdarījis disciplinārpārkāpumu.

[3.10] Attiecībā uz pieteikumā norādīto, ka pieteicējs nav pārkāpis Robežas likuma 6.panta pirmās daļas 1.punktu un otro daļu, 11.panta pirmo daļu, 16.panta pirmās daļas 2.punktu un otro daļu, jo minētās normas neattiecas uz personām, kuras veic kontroli robežkontroles punktos, jāatzīmē zemāk norādītais.

Strīdus laika posmā spēkā esošā Robežas likuma 6. un 11.pants cita starpā paredzēja arī kontroli pār robežas šķērsošanas kārtības ievērošanu, savukārt 16.pants definēja robežas pārkāpēja un pārkāpuma jēdzienu. Minētajām normām bija definējošs raksturs un tās bija saistošas robežsargiem kā kārtības nodrošinātājiem uz robežas. Pieteicējam kā robežsardzes darbiniekam, pildot dienesta pienākumus, bija pienākums kontrolēt, vai personas, kas šķērso robežu, ievēro valsts robežas režīma noteikto šķērsošanas kārtību, atpazīt robežpārkāpējus un veikt nepieciešamos pasākumus, lai tie tiktu saukti pie administratīvās atbildības. Kā jau secināts, pieteicēja bezdarbības rezultātā robežpārkāpēji ir izvairījušies no administratīvās atbildības, tādējādi pieteicēja pārkāpums izpaužas ne kā tieša minēto normu pārkāpšana, bet gan kā no minētajām normām izrietošu savu amata pienākumu ignorēšana.

[3.11] Saskaņā ar Valsts robežsardzes 2003.gada 11.septembra pavēles Nr.431 „Par kārtības noteikšanu Valsts robežsardzes personāla izbraukšanai uz ārvalstīm" 1.punktā noteikto Valsts robežsardzes darbiniekiem ar speciālajām dienesta pakāpēm un darbiniekiem, kuri ieņem robežsargu amatus, par valsts robežas šķērsošanu rakstiski jāziņo divas dienas iepriekš Galvenās pārvaldes, attiecīgās teritoriālās pārvaldes priekšniekam, Valsts Robežsardzes koledžas direktoram. Ziņojumā jānorāda valsti, brauciena mērķi, ilgumu un finansēšanas avotu. Savukārt saskaņā ar minētās pavēles 2.3.apakšpunktā noteikto, ja izceļošana uz ārvalstīm notiek neplānoti, darbiniekam par izceļošanu jāziņo telefoniski savam tiešajam priekšniekam,

kurš iesniedz rakstisku ziņojumu Galvenās pārvaldes, attiecīgās teritoriālās pārvaldes priekšniekam, Valsts Robežsardzes koledžas direktoram.

Kā Lēmumā norādījis atbildētājs, fakts, ka 2006.gada sākumā (maijā) pieteicējs ar savu personīgo automobili FORD SCORPIO bija izceļojis uz Lietuvu un par to ziņojumu nebija rakstījis, ir rupjš dienesta disciplīnas pārkāpums. Ziņošanas kārtība pieteicējam bija zināma, tomēr Valsts robežsardzes 2003.gada 11.septembra pavēli Nr.431 ,,Par kārtības noteikšanu Valsts robežsardzes personāla izbraukšanai uz ārvalstīm" viņš nebija pildījis.

Kā izriet no pieteicēja paskaidrojumiem disciplinārlietas ietvaros un arī tiesas sēdē, pieteicējs atzīst, ka ar šādu rīcību ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, taču apšauba tā nozīmīgumu, jo neuzskata to par smagu. Tiesas ieskatā šāda pieteicēja nevērība pret noteikto ziņošanas kārtību tikai raksturo pieteicēja attieksmi pret dienestu un savu amata stāvokli kā nepietiekoši nopietnu.

[3.12] Atbilstoši Valsts robežsardzes Dienesta nolikuma I daļas (Dienesta organizācija) 127.16.apakšpunktam RKP norīkojumam aizliegts turēt pie sevis un izmantot personīgos sakaru līdzekļus.

Kā Lēmumā norādījis atbildētājs, šāds ierobežojums noteikts ar leģitīmu mērķi, ņemot vērā vairākkārtējus konstatētos korupcijas gadījumus, proti, ierobežot robežsargu prettiesiskas darbības, plānojot un piedaloties prettiesisku darbību veikšanā laikā, kad viņi pilda dienesta pienākumus RKP.

Kā konstatēts Pavēlē, 207.gada 30.janvārī robežsargs *J.M.*, kurš dienesta laikā pārsvarā strādājis kā ,,RKP dežurants – speclīdzekļu operators" paskaidrojis, ka maiņu vecākie pastāvīgi esot izmantojuši mobilos telefonus norīkojuma laikā */robežkontroles punkts/*. Kā RKP dežurants esot pirms katra norīkojuma paņēmis no personālsastāva mobilos telefonus, tos glabājis dežūrtelpas apzīmogotajā seifā. Telefonus esot nodevuši tikai tie robežsargi, kuri brīvprātīgi gribējuši nodot tos pirms rīkojuma. Izvades laikā pirms norīkojuma maiņu vecākie regulāri instruējuši personālsastāvu, atgādinot, ka mobilo telefonu norīkojuma laikā ir aizliegts lietot.

Saskaņā ar atbildētāja tiesas sēdē precizēto, pieteicējs ir lietojis mobilo telefonu tikai atrodoties maiņā 2006.gada 6.septembrī plkst.21.21. Tiesas ieskatā pieteicēja paskaidrotais, ka darbu beidzis ātrāk un telefonu lietojis jau atrazdamies mājās, ir vērtējams kritiski, jo, kā tiesas sēdē norādījis pats pieteicējs, fakts, ka atstājis darbavietu ātrāk, nav dokumentāli pierādīts. Tieši pretēji – kā redzams no ,,*/robežkontroles punkts/* maiņas robežapsardzības uzdevuma Nr.311-499" 2006.gada 6.septembrī pieteicējs parakstījies, ka atradies postenī no plkst.20.00 līdz 23.30. Tiesas ieskatā, parakstoties, ka atrodas maiņā no plkst.20.00 līdz 23.30, pieteicējs ir vienlaikus arī apliecinājis, ka uzņemas atbildību par Valsts robežsardzes Dienesta nolikuma I daļas (Dienesta organizācija) 127.16.apakšpunkta, ievērošanu minētajā laika posmā.

Līdz ar to atzīstams, ka disciplinārpārkāpums saistībā ar mobilā telefona lietošanu ir izdarīts, lai arī tas nav uzskatāms par būtiskāko pieteicēja pārkāpumu disciplinārlietas ietvaros.

[3.13] Disciplinārsods pieteicējam piemērots par ilgstošu prettiesisku bezdarbību, amata pamatpienākumu nepildīšanu un nekvalitatīvu pildīšanu,

augstāku priekšnieku pavēļu un rīkojumu nepildīšanu, neziņošanu par likumpārkāpumiem.

Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā bezdarbība nevar būt izdarīta aiz neuzmanības, bet gan ir apzināta. Pieteicējs ne tikai nenorāda uz vērā ņemamiem apstākļiem, kas viņam būtu traucējuši veikt savus dienesta pienākumus.

Tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti konstatējis, ka pārkāpums ir atzīstams par tīšu un rupju, jo pieteicējs nav pildījis savus pamatpienākumus. Pieteicējs kā maiņas vecākais bija atbildīgs par visu maiņā strādājošo robežsargu darbu, bet kā izriet no pārbaudes materiāliem, tad šis darbs netika veikts pienācīgā līmenī.

[3.14] Lēmums ir pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts, ko rīcības brīvības ietvaros pieņēmusi uz to pilnvarota institūcija – Iekšlietu ministrija.

APL 67.pants nosaka administratīvam aktam izvirzītās formālās prasības un administratīvā akta sastāvdaļas. Tiesa, pārbaudot Lēmuma atbilstību APL noteiktajām formālajām prasībām, secina, ka iestāde administratīvajā procesā ievērojusi formālos nosacījumus nelabvēlīga administratīvā akta pieņemšanai, administratīvais akts satur visas nepieciešamās sastāvdaļas.

[3.15] Disciplināratbildības likuma 13.pantā noteikti disciplinārsodi, kurus var piemērot amatpersonām, tostarp robežsargiem.

Tiesa, izvērtējusi lietas faktiskos apstākļus, secina, ka pieteicējam pamatoti par izdarīto disciplinārpārkāpumu piemērots vissmagākais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta, un šādu secinājumu pamato ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.15.1] Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) judikatūru administratīvā tiesa nevar veikt lietderības apsvērumus iestādes vietā. Tiesas funkcija ir kontrolēt valsts pārvaldes darbības tiesiskumu, nevis valsts pārvaldes vietā pieņemt lēmumu par lietderību. Līdz ar to tiesai ir jāpārbauda iespējamās rīcības brīvības izmantošanas kļūdas. Principā iespējami trīs kļūdu veidi: rīcības brīvības neizmantošana, rīcības brīvības pārsniegšana un rīcības brīvības nepareiza izmantošana.

[3.15.2] Tiesa secina, ka atvaļināšana no amata ir smagākais soda veids, kas piemērojams vienīgi gadījumos, ja konstatējams, ka jebkura cita soda piemērošana ir neatbilstoša. Piemērojot disciplinārsodu, jāņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturs un tā radītais kaitējums, amatpersonas vainas forma, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, disciplinārā pārkāpuma izdarīšanas apstākļi un amatpersonas līdzšinējā dienesta gaita.

[3.15.3] Disciplinārlietas gaitā netika konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi. Pieteicēja norādītais, ka līdz šim dienesta laikā nav ticis disciplināri sodīts, pats par sevi nenozīmē, ka piemērotais sods būtu nesamērīgs.

Sabiedrībai ir tiesības prasīt, lai robežsargi savus pienākumus pēc vislabākās sirdsapziņas pildītu ar pienācīgu pašatdevi un augstā profesionālā līmenī. Saskaņā ar valsts publiskās pārvaldes darbības prioritātēm Iekšlietu

ministrija, tās padotībā esošās iestādes ir atklātas, sabiedrības interesēs strādājošas profesionālas iestādes, kuras darbiniekiem (arī robežsargiem) gan dienesta darbībā, gan uzvedībā ārpus dienesta laika un vietas jārīkojas tā, lai nostiprinātu vispārējo cieņu un uzticību valsts pārvaldei kopumā. Iestāde, piemērojot ierēdņiem disciplinārsodus, darbojas rīcības brīvības robežās un sodu nosaka, izdarot lietderības apsvērumus.

Līdz ar to iestāde pati visobjektīvāk var novērtēt izdarītā pārkāpuma raksturu, apstākļus, kādos tas izdarīts, kā arī pie atbildības saucamās personas vainu un piemērojamo soda veidu.

[3.15.4] Tiesa uzskata, ka Pavēlē pamatoti atzīts, ka pieteicējs nevar veikt viņam uzticētos pienākumus, līdz ar to pamatoti secināms, ka cita disciplinārsoda veida piemērošana konkrētajā situācijā nav iespējama. Lēmums pieņemts un sods uzlikts, izvērtējot vispusīgi lietā esošos pierādījumus, un nav pamata Lēmumu atzīt par prettiesisku.

[3.15.5] Valsts robežsardze ir Iekšlietu ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.panta piekto daļu pārraudzība nozīmē augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības pārbaudīt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmuma tiesiskumu un atcelt prettiesisku lēmumu, kā arī prettiesiskas bezdarbības gadījumā dot rīkojumu pieņemt lēmumu.

Tiesa secina, ka Iekšlietu ministrijai nebija atkārtoti jāizvērtē Pavēles izdošanas laikā veiktie lietderības apsvērumi, īpaši attiecībā uz disciplinārsoda izvēli, kas ir tikai Valsts robežsardzes kompetencē esoši jautājumi. Kā norādījis Senāts 2010.gada 27.maija spriedumā līdzīgā lietā SKA–371/2010: „Iekšlietu ministrijai, realizējot Valsts robežsardzes pārraudzību, atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.panta piektajai daļai (..) ir tiesības pārbaudīt Valsts robežsardzes lēmuma tiesiskumu un atcelt prettiesisku lēmumu. Tiesiskuma pārbaude ietver arī pārbaudi par to, vai administratīvais akts atbilst prasībām par lietderības apsvērumu izdarīšanu. Līdz ar to Iekšlietu ministrijai bija jāpārbauda, vai Valsts robežsardze bija veikusi lietderības apsvērumus un nebija pieļāvusi kļūdas to izdarīšanā, taču Iekšlietu ministrijai nav pašai atkārtoti jāveic lietderības apsvērumi.”

Kā secināms no Lēmuma, Iekšlietu ministrija ir pārbaudījusi to, vai Pavēle atbilst prasībām par lietderības apsvērumu izdarīšanu.

[3.15.6] Nosakot sodu, Valsts robežsardze visas sabiedrības intereses un iekšlietu sistēmas iestāžu intereses stādījusi augstāk nekā privātpersonas intereses.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka Valsts robežsardzes priekšnieks pamatoti ir atzinis, ka pieteicējs nevar veikt viņam uzticētos pienākumus, līdz ar to pamatoti ir konstatējis, ka cita disciplinārsoda veida piemērošana konkrētajā situācijā nav iespējama.

[3.16] Tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums pieņemts un sods uzlikts, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tādēļ nav pamata to atzīt par prettiesisku.

[4] Par minēto Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota ar šādiem apsvērumiem.

[4.1] Tiesa spriedumā nav ietvērusi pieteicēja viedokli un paskaidrojumus. Tiesa nav vērtējusi pieteicēja paskaidrojumos tiesas sēdē norādītos argumentus par ceļu satiksmi regulējošo tiesību normu piemērošanu, iebraucot RKP.

[4.2] Pieteicējam ir radies priekšstats, ka tiesa jau pirms lietas iztiesāšanas uzsākšanas bija iepazinusies ar lietas materiāliem, kas varēja atrasties tikai atbildētāja rīcībā.

[4.3] Lēmuma un sprieduma būtība tiek balstīta uz to, ka pieteicējam bija jānodrošina rindas kārtības ievērošana uz koplietošanas ceļa. Ne atbildētājs, ne tiesa netulko korekti Noteikumu Nr.310 9.punktu.

Kā redzams no sprieduma, tiesa uzskatījusi, ka valsts robeža atrodas pirms iebraukšanas RKP teritorijā pie barjeras, jo atzinusi pieteicēju par vainojamu par rindas neregulēšanu līdz tai. Tiesa nav ievērojusi un sapratusi tādus jēdzienus kā valsts robeža, RKP un koplietošanas ceļš.

[4.4] Atsevišķu transportlīdzekļu numuru fiksēšana rakstveidā papildus katras automašīnas numura zīmes fotografēšanai bija pienākums, kas uzlikts nevis ar likumu, bet gan pēc toreizējā */robežkontroles punkts/* priekšnieka personiskās iniciatīvas. Tā kā neviens normatīvais akts nenoteica, kādām jābūt lapām, kurās fiksē automašīnu numurus, nav pārliecības, ka atbildētāja un tiesas rīcībā bija visas šādas lapas.

[4.5] Ja tiesa ar robežpārkāpēju ir domājusi transportlīdzekļa vadītāju, kas, savstarpēji vienojoties ar citiem transportlīdzekļu vadītājiem, vai kā citādi ir tos apbraucis pa koplietošanas ceļu līdz RKP teritorijai, tas varētu liecināt tikai par tiesību jaunradi šajā jomā. Jebkurā gadījumā pieteicēja pienākumos neietilpst darbs ar robežpārkāpējiem, ne arī atbildētājs Lēmumā uz ko tādu ir norādījis.

[4.5] Ļoti īslaicīgai, neparedzētai izbraukšanai uz Lietuvas Republiku nevarēja iestāties nekādas sekas. Pieteicējs pret dienestu robežsardzē ir izturējies ar paaugstinātu atbildības sajūtu un patiesi lepojies par to.

[4.6] Tiesai nebija tiesības *J.M.* viedokli, nepārbaudot to tiesas sēdē, vispār pieminēt spriedumā, nemaz nerunājot par to, ka viņa uzskati tiek atspoguļoti kā papildus arguments pieteicēja vainai.

[5] No pieteicēja un pieteicēja pārstāvja saņemti iesniegumi ar lūgumu atlikt lietas izskatīšanu. Administratīvā apgabaltiesa, nekonstatējusi nevienu no APL 268. un 269.pantā noteiktajiem pamatiem lietas izskatīšanas atlikšanai, nolēma izskatīt lietu bez pieteicēja pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētāju pārstāvošo iestāžu pārstāvji apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieka paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[7] Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot lietas apstākļus, atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumā ietvertais pamatojums (sk. sprieduma [3] punktu) ir pareizs un pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa, pamatojoties uz APL 307.panta ceturto daļu, pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai un APL 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā nenorāda.

[8] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa, vērtējot disciplinārlietas izmeklēšanas termiņu ievērošanu, ir atsaukusies tikai uz Disciplināratbildības likuma 20.panta pirmo daļu [3.1]. Izskatāmajā gadījumā ir jāņem vērā arī panta otrā daļa, kas paredz, ja objektīvu iemeslu dēļ viena mēneša termiņu nav iespējams ievērot, saskaņā ar pamatotu šā likuma 16.panta trešajā daļā minētās amatpersonas lēmumu disciplinārlietas izmeklēšanas termiņu var pagarināt līdz trim mēnešiem (..). Minētais nav ietekmējis pirmās instances tiesas pamatoto secinājumu, ka procesuālais termiņš disciplinārsoda piemērošanai ir ievērots.

[9] Pieteicēja apelācijas sūdzība ir noraidāma turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Nepamatots ir apelācijas sūdzībā minētais arguments, ka tiesa nepareizi tulkoja Noteikumu Nr.310 9.punktu. Noteikumu Nr.296 20.punkts noteica, ka personu ienākšanu un transportlīdzekļu iebraukšanu autoceļu robežkontroles punktā regulē un kontrolē robežsargi, bet iziešanu vai izbraukšanu no tā – robežsargi vai muitas amatpersonas. Noteikumu Nr.310 9.punkts noteica, ka personas šķērso valsts robežu rindas kārtībā (izņemot šo noteikumu III nodaļā minētos gadījumus) caur robežkontroles punkta un robežpārejas punkta robežkontroles zonu un tiek pakļautas robežkontroles pārbaudēm šajā zonā. No minētajām tiesību normām izriet, ka robežsargi regulē transportlīdzekļu iebraukšanu autoceļu robežkontroles punktā, tātad viņi arī kontrolē to, vai robeža tiek šķērsota rindas kārtībā. Arī Senāts ir atzinis, ka minētā tiesību norma tieši noteic, ka pienākums regulēt un kontrolēt personu ienākšanu un transportlīdzekļu iebraukšanu ir robežsargam, un tas nozīmē, ka robežsargam ir arī pienākums nepieļaut, ka transportlīdzekļi apbrauc rindu (*sal. sk. Senāta 2010.gada 4.marta rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.SKA-367/2010 un. Senāta 2010.gada 28.decembra rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.SKA-955/2010*).

Nepamatots ir arī arguments, ka tiesa nepareizi piemērojusi jēdzienu „robežpārkāpējs". Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa [3.10] ir atsaukusies uz Robežas likuma 16.panta pirmās daļas 2.punktu un otro daļu, kas noteic, ka valsts robežas pārkāpēji ir personas, kas neievēro Latvijas Republikas robežkontroles punktos un robežpārejas punktos noteikto

kārtību attiecībā uz robežas šķērsošanu. Valsts robežas pārkāpums ir arī valsts robežas šķērsošana ar jebkuriem citiem transporta, tehniskiem vai citādiem līdzekļiem bez attiecīgas atļaujas vai arī pārkāpjot noteikto kārtību. Tātad no minētajām tiesību normām secināms, ka robežas pārkāpējs ir persona, kas šķērso valsts robežu, pārkāpjot noteikto kārtību. Tā kā atbilstoši Robežas likuma 11.panta trešajai daļai robežkontroles punktos robežkontroli veic robežsargi un muitnieki, tad nepārprotami, ka pieteicēja dienesta pienākumu veikšana ir saistīta ar to, lai nepieļautu valsts robežas nelikumīgu šķērsošanu, tostarp, neievērojot robežkontroles punktos noteikto kārtību attiecībā uz robežas šķērsošanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt *V.B.* pieteikumu par Iekšlietu ministrijas 2007.gada 13.augusta lēmuma Nr.122 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu izdot labvēlīgu administratīvo aktu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	L.Slica
Tiesneses	*(paraksts)*	Dz.Amerika
	(paraksts)	S.Liniņa

NORAKSTS PAREIZS
Rīgā 28.02.2011.
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Slica